

STAUROS

Č. 26 december 2018/január 2019

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

V súvislosti s nedeľou po Narodení Pána som si uvedomil, že viaceré udalosti v našom živote sú spojené s nejakou formou návratu. Napríklad vieme, že aj taký náš legislatívny systém je postavený tak, že prezident môže vrátiť do parlamentu nejaký zákon na opätovné prerokovanie. Alebo aj celkom prozaický príklad. Teraz po Vianociach možno niektorí vracajú darčeky späť do obchodov. Možno nefungujú alebo jednoducho sa niekto netrafil do ich vkusu. Niektoré obchody reklamujú, že u nich môžeme vrátiť darčeky aj mesiac po Vianociach. Alebo ešte jednoduchšie. Zvykneme tiež hovoriť, že po sviatkoch sa vraciame znova do starých koľají.

A jeden návrat prežívame aj vo sv. liturgii Nedele po Narodení Pána. Je to známy návrat toho istého evanjelia ako na sviatok Zhromaždenia k Presvätej Bohorodičke. (Mt 2, 13-23) A môžeme sa pýtať celkom prakticky: Prečo nám ho Pán znova vracia? Žeby kvôli dôležitosti pre náš duchovný rast? Podobne ako keď prezident vráti zákon do parlamentu, lebo sa mu na ňom niečo nepozdáva? U proroka Izaiáša nájdeme ten známy obraz o slove, ktoré od Boha vychádza a k Bohu sa opäť vracia: „*Lebo ako sprýchne z neba dážď a sneh a nevráti sa ta, ale opojí zem, zúrodní ju, dá jej kľičiť a dá semä na siatie a chlieb na jedlo, tak bude moje slovo, ktoré mi vyjde z úst, nevráti sa ku mne naprázdno, ale urobí, čo som si želal, a vykoná, na čo som ho poslal.*“ (Iz 55, 10n) Nebude tu dôvod, prečo sa to isté Božie slovo znova a znova vracia k nám? Lebo ešte nesplnilo misiú, na ktorú ho Boh vyslal? My sa naopak chceme po sviatkoch vrátiť do starých koľají. Spolu s tými vrátenými darčkami možno nenápadne Bohu vraciam aj ten jeho dar. Lebo si možno myslím, že ten dar nebude fungovať počas všedných dní. Možno si myslím, že toto slovo je len na sviatky. Preto je tu znova toto Božie slovo, aby sme ho opäť čítali, aby sme ho znova „*prerokovali*“. Aby sme ho „*odsúhlasili*“. Aby spôsobilo to, na čo ho Boh vyslovil.

Ako teda na to? Zaujal ma názov jedného filmu vysielaného počas uplynulých dní: Kto bude milovať moje deti? Bol to príbeh matky piatich detí. Diagnostikovali jej nevyliciteľnú chorobu. Zostávajúci čas využila na hľadanie rodiny, ktorá by prijala a ľúbila všetky jej deti. Uvedomil som si, že otázka, s ktorou k nám znova prichádza dnešné evanjelium, znie podobne: Kto bude milovať nás? Kde budem hľadať lásku ja? A hoci zvykneme hovoriť, že nič nie je čiernobiele, to dnešné evanjelium ponúka len dve možnosti – u Boha alebo vo

všetkom ostatnom okrem neho? Kde budem hľadať lásku po Vianociach, keď sa vrátia všedné, pracovné dni?

Toto je zásadná otázka. Či budem živiť ako sirota alebo žiť ako syn či dcéra Boha, je iba na mne. Preto sú tu dnes vykreslené postavy ako Herodes a jeho syn Archelaos. Ako varovanie: takto dopadneš, keď budeš hľadať lásku mimo Boha. Aj história to podčiarkuje. Kto bol Herodes? Vládol v Palestíne 40 rokov a bol veľmi bohatý. Investoval do stavieb a ciest a tiež znova postavil Jeruzalemský chrám. Dvakrát znížil dane a raz počas veľkého hladu nechal roztaviť svoje zlaté tanierne, aby nakŕmil ľudí. Lenže súčasne bol aj veľmi krutý a chorobne paranoidný. Okrem vraždy malých detí zachytenej v evanjeliu rozsieval okolo seba smrť od začiatku svojej vlády. Najprv nechal vyvraždiť celú židovskú veľradu. A neušetril ani svoju vlastnú rodinu. Zabil svoju najobľúbenejšiu manželku a jej rodinu, lebo ju podozrieval zo sprisahania. Keď zavraždil svojich dvoch najstarších synov, cisár Augustus o ňom sarkasticky vyhlásil: „Je bezpečnejšie byť Herodesovým prasaťom, ako jeho synom.“ (narážal na židovský zákaz konzumácie bravčového mäsa) Jeho syn Archelaos pokračoval v besnení svojho otca. Počas sviatkov Paschy vtrhol do Jeruzalemského chrámu a nechal povraždiť asi 3000 ľudí. Na pozadí týchto historických faktov možno lepšie chápeme, prečo sa Jozef v evanjeliu bojí vrátiť do Judey. Čo môžeme objaviť v týchto krutých postavách my? Že je márne a zbytočné hľadať lásku tam, kde nie je. Dokonca ešte viac. Je to nebezpečné a nezostáva to bez následkov. Je doslova životu nebezpečné hľadať lásku v bohatstve, moci či ovládaní iných.

Preto na druhej strane vidíme sv. Jozefa a Bohorodičku. O nich sa z dobových historických zdrojov okrem biblie veľa nedozvedáme. O nich cisár Augustus možno neutrúsil žiaden bonmot ako o Herodesovi. A predsa o nich môžeme povedať, že urobili to, čo sa očakáva od každého kresťana. Vrátili Bohu jeho slovo obohatené. Obohatené o vlastnú skúsenosť. V ich živote Božie slovo uskutočnilo to, na čo bolo poslané. Cez Máriu sa Božie slovo stalo telom. A Jozef toto Slovo v tele prijal a chránil. Aj navzdory ľudskej logike stavil na vieru. Jednoducho dôveroval Bohu. hoci to nebolo vždy ľahké. Hoci to znamenalo stať sa utečencom a utekať pred paranoidným tyranom či jeho synom. A môže sa zdať, akoby tí mocní písali ich životy. Ale keď to čítame očami viery, potom vidíme, že ich príbehy písal Boh. Aj to, že museli emigrovať do Egypta, aj to, že sa potom nevrátili do Judey ale do bezvýznamného Nazareta bolo vlastne preto, aby sa splnili Slovo Boha. Aby sa vyplnilo slovo, ktoré Boh cez proroka vyslovil 700 rokov predtým.

Mnohé dôležité udalosti v našom živote sú spojené s návratom. Preto nám Boh znova vracia svoje slovo s pozvaním: Hľadaj lásku u mňa! Na Vianoce sme od Boha dostali dar. V Ježišovi Kristovi si nás Boh adoptoval. Dal nám svoj domov. Môžeme ho volať Otec. Vráťme sa do všedných dní s týmto vedomím. Aby sa Božie slovo konečne mohlo vrátiť tam, odkiaľ prišlo.

OBREZANIE PÁNA

V gréckokatolíckej cirkvi sa 1. januára spoločne s pamiatkou sv. Bazila Veľkého slávi aj sviatok Obrezania nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista.

V izraelskom národe bola obriezka úkonom, ktorý sa vykonával na každom narodenom dieťati mužského pohlavia. Rituál obrezania sa vykonával na ôsmy deň po narodení dieťaťa a pri tejto príležitosti mu dávali aj meno. Každý pravoverný Izraelita prijímal obriezku ako viditeľný znak toho, že sa hlási k zmluve medzi Bohom a Abrahámom a chce mať podiel na dedičstve svojich otcov, ktoré Boh prisľúbil Abrahámovi a jeho potomstvu.

Ježišova obriezka na ôsmy deň po jeho narodení je znakom jeho začlenenia do Abrahámovho potomstva. V spore s heretikmi doketistami, ktorí popierali Kristovo vtelenie, bola Pánova obriezka používaná zároveň ako argument, že Ježiš Kristus je v jednej osobe skutočne pravým človekom a pravým Bohom. Počnúc ôsmym storočím figuroval sviatok Obrezania Pána v byzantskom kalendári ako jeden z dvanástich veľkých sviatkov.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 31. 12. 2018 - 6. 1. 2019

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>večiereň, agapé</i>
Utorok	<i>Obrezanie Pána, sv. Bazil Veľký</i> Bohoslužobný poriadok ako v nedeľu! <u>+ Sv. liturgia o 17.00 (slovenská) , po nej večiereň</u>
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Mikuláš, panychída
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Mária, panychída
Piatok	<u>Plne aliturgický deň</u> 7:00 Kráľovské hodinky (<i>prvá a tretia</i>) 17:00 Kráľovské hodinky (<i>šiesta a deviata</i>)
Sobota	<i>Predvečer sviatku Bohozjavenia</i> 8:00 Sv. liturgia (slovenská) 15:00 <i>Veľká večiereň, veľké svätenie vody, veľké povelčerie s lítiou</i>
Nedeľa	Sväté Bohozjavenie 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) <i>Priamy prenos RTVS - rozhlas</i> <u>11:00 Sv. liturgia (slovenská)</u> 17:00 Večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 7. – 13. 1. 2019

Pondelok	<i>Zhromaždenie k prorokovi, predchodcovi a krstiteľovi Jánovi</i> 7:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * rod. Petrušková
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) <i>Veľká večiereň</i>
Nedeľa	Po Osvietení, 1. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň

OZNAMUJEME

- Pozývame všetkých veriacich našej farnosti na sv. liturgiu v pondelok, **31. 12. 18** v obvyklom čase o 17:00 h. Po sv. liturgii bude večiereň spojená s poďakovaním za rok 2018. Po večierni všetkých pozývame na **spoločné agapé** do priestorov biskupského úradu.
- V utorok, 1. 1. 19 slávime prikázaný sviatok **Obrezanie Pána**. Bohoslužobný program bude vyzeráť ako v nedeľu **s jedným dodatkom: Pridáme aj sv. liturgiu o 17.00 v slovenskom jazyku.** Po nej bude potom večiereň. Po sv. liturgiách bude myrovanie.
- V piatok, 4. 1. 19 je tzv. **aliturgický deň**. (neslávi sa sv. liturgia) V tento deň sa budeme modliť Kráľovské hodinky sviatku Bohozjavenia nasledujúcim spôsobom: Ráno o 7.00 sa pomodlíme *prvú a tretiu hodinku* a o 17. 00 sa pomodlíme *šiestu a deviatu hodinku*. V tento deň je zároveň *vol'nica*.
- V sobotu, 5. 1. 19 je predvečer sviatku Bohozjavenia Pána. O 8. 00 h. budeme sláviť sv. liturgiu sv. Jána Zlatoústeho v slovenskom jazyku. O 15. 00 h. popoludní sa začneme modliť veľkú večiereň, po nej bude Veľké svätenie vody a následne Veľké povelčerie s lítiou. V tento deň je predpísaná *zdržanlivosť od mäsa*.
- V **nedeľu, 6. 1. 19** budeme zároveň sláviť sviatok **Sväté Bohozjavenie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista**. **Sv. liturgia o 9.00 bude priamo prenášaná RTVS – rozhlasom. Druhá sv. liturgia sa preto začne až o 11:00!** Po sv. liturgiách bude myrovanie.
- Sv. liturgiu v Malackách budeme sláviť **v nedeľu, 6. 1. 19 o 17. 00 h.**
- V pondelok 7. 1. 19 slávime odporúčaný sviatok *Zhromaždenie k sv. Jánovi Krstiteľovi*. Okrem sv. liturgie o 17:00 bude sv. liturgia aj o *7:00 ráno* v slovenskom jazyku.
- V **nedeľu, 13. 1. 19** budeme sláviť sv. liturgiu v Rímskokatolíckom chráme Povýšenia sv. Kríža v Pezinku – Cajle so začiatkom o 16.00 h.
- V období po sviatku *Bohozjavenia* je zvykom požehnávať a posväcovať príbytky. Kto má záujem o návštevu kňaza nech to nahlási osobne alebo cez kontakty farského úradu.
- Mládež v našej farnosti pripravuje ďalší ročník plesu, ktorý bude opäť v UPeCe Mlynská Dolina v sobotu, 16. 2. 2019. Prosíme o pomoc vo forme modlitby či fyzickej spolupráce pri organizácii plesu, najmä o dary do tomboly.
- Špeciálne pre našu farnosť sme znova pripravili **nástenný kalendár na rok 2019**. Tento kalendár obsahuje fotografie udalostí v našej farnosti. Môžete ho získať za príspevok 5 €. Na zhotovení tohto kalendára sa opäť podieľal dizajnér, náš veriaci *Lubomír Michalko ml.*
- Na farskom úrade si môžete zakúpiť aj knižný kalendár Spolku sv. Cyrila a Metoda na rok 2019 za príspevok 3 €.
- Pozývame deti z našej farnosti zapojiť sa do iniciatívy **Deti deťom**. Počas Vianoc budú môcť znova priniesť darček do chrámu pod stromček *do utorka, 1. 1. 19*. Darované darčeky potom odovzdáme deťom v detskej fakultnej nemocnici na Kramároch.

ĎAKUJEME

- Na sviatok Narodenia Pána sme pri myrovaní prispeli sumou 1125 €, ktorá bola zároveň koledníckou zbierkou na *Dobrá novinu*. Cieľom podpory je tento rok africká Uganda. Ďakujeme rodičom a deťom, ktorí sa zapojili do prípravy a realizácie vianočnej scény.
- Bohu známa vdova darovala na podporu farnosti 100 €. Vyslovujeme „*Pán Boh odmeň!*“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
rod. Mockovej a Mojžešovej (28. 12. 18)
4. 1. 19 upratuje: rod. Ďuková a Porhinčáková
12. 1. 19 upratuje rod. Susla a Žačíková.

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

o. Jozef Durkot, kaplán, **tel.:** 0903/305 298

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717